

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мира Николаева Маркова, преподавател в катедра „Етнология” при Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”

за дисертационен труд „Фолклорни модели в електронните игри”, автор: Трифон Божидаров Войводов, за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност Фолклористика, шифър 05. 04. 09

Представеният за защита дисертационен труд „Фолклорни модели в електронните игри” е един напълно завършен труд с ясни послания. Прави впечатление точният език, отразяващ точната мисъл на автора, което превръща труда в лесен и увлекателен за четене, въпреки спецификата на проблематиката. Настоящата дисертация е новост за българското научно поле, където заложените проблеми са слабо застъпна. Този факт превръща съчинението на Трифон Войводов в навременно и необходимо.

Още в самото начало на съчинението си Трифон Войводов задава методиката, която ще следва и това предпоставя стройната организация на неговата дисертацията, отличаваща се с отлична структура и методология.

Дисертационният труд се състои от увод, четири глави, заключение, библиография и две приложения с общ обем 286 страници. Прави впечатление богатата и разнородна библиографска справка, което показва както информираността и компетентността на автора, така и ситуирането на настоящия труд в избраното поле на научното дирене.

В хода на цялостното изследване се откроява неговото новаторство и изключителната прецизност на автора. Според мен специално внимание заслужава изведената връзка между игра и индустрия, разработена в антропологически аспект. Приносно е и самото извеждане на фолклорни модели от специфичното поле на електронните игри, което се прави за първи път по този начин в българската хуманитаристика. Много ценна е направената от автора класификация на електронните игрите, която се поставя и в един исторически контекст. Тук би могло да се види

практическото приложение на труда, който задава и модел за бъдещи подобни изследвания.

Трифон Войводов показва някои стереотипни представи за отделни култури (арабска, северна, славянска), отразени в електронните игри като автора прави много интересни връзки между сюжет, произход на играта и потребността от обръщането към приказните сюжети в съвременната ни епоха. Тук бих препоръчала малко по-разгърнато изложение за мястото на стереотипите в културата на модерното общество или дори за мястото на стереотипите, наложени в модерното общество, под влияние на електронните игри. В хода на четенето на дисертацията възниква и въпросът кое кара производителите да се обръщат към приказните сюжети, но в заключението Трифон Войводов оставя темата „отворена“ за свои бъдещи изследвания.

Успешен е подборът на три групи игри: екшън-приключения, ролеви игри и стратегии, които са разгледани като съвкупност от сюжет, персонажи и възможност за интеракция. Структурирането на трите основни глави на дисертацията следва една и съща логика и вътрешна организация. Това намирам за удачно, тъй като дава възможност на автора за типологично сравнение помежду им, подчинено на основната цел на дисертацията, а именно извеждане на фолклорните модели от подраните електронни игри. Приветствам умението на автора да проследява динамиката на изследваното от него явление. Това е една от причините направените изводи в заключението да са логични, категорични и небудещи съмнение.

Дисертацията на Трифон Войводов е научно приложно съчинение. И това е друго нейно достойнство. Тя очертава начините за технологично усвояване и употребяване на елементи от традиционното културно наследство. Разкрива едно ново поле за изява на фолклора в контекста на съвременното информационно пространство. Предложена е успешна система за анализ на наратива на електронните игри. Горещо препоръчвам популяризирането на това изследване чрез неговото публикуване в книжен и електронен формат.

Отчитайки безспорните достойнства на дисертацията „Фолклорни модели в електронните игри”, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на уважаемото научно жури да присъди на Трифон Войводов образователната и научна степен „доктор”.

София, 12. 01. 2014

доц. д-р Мира Маркова